

Allmän information

till AT-läkare i allmänmedicin i Lund och Landskrona

Välkommen till din tjänstgöring i primärvården!

Jag hoppas du kommer att trivas, se och lära dig mycket! Fokus under placeringen ligger naturligtvis på den kliniska tjänstgöringen och att du utvecklas i din yrkesroll. Samtidigt vill vi väcka ditt intresse och öka din förståelse för allmänmedicin som specialitet. Oavsett om du tänkt arbeta som organspecialist, inom laboratorieverksamhet eller funderar på att bli specialist i allmänmedicin vill vi förmedla en förståelse för hur vi arbetar och samarbetar med andra specialister och samhällsfunktioner.

När du börjar på vårdcentralen behöver du ha en introduktion som även ska omfatta genomgång av journalsystemet PMO. Det är också viktigt att du får kontakt med de olika delarna av primärvården, t ex fysioterapeuter (sjukgymnaster), arbetsterapeuter, psykolog/kurator, specialistsjuksköterskor, äldrevård, BVC mm. Planera in kontakt er med dessa delar av primärvården på ett tidigt stadium under din tjänstgöring.

Det är viktigt att aktivt delta i läkarmöten, APT och i diskussioner kring arbetets organisation. Under vårdcentralstiden bör du även få en inblick i primärvårdens/vårdcentralens ledning. Förslagsvis genom samtal med verksamhetschef, enhetschef etc. Vilka är ledarnas uppgifter, målbilder, särskilda svårigheter mm?

Under vårdcentralplaceringen ska du ha en personlig handledare och tid för handledning. En timme/vecka bör vara avsatt i schemat för detta.

Mer teoretisk utbildning får du i den seminarieserie som studierektorerna ordnar. Schemat skickas till dig med e-post till dig och läggs ut på nätet. Det uppdateras efter hand, så det är viktigt att gå in på hemsidorna i Vårdgivare i Skåne regelbundet.

Länk:

<http://vardgivare.skane.se/kompetens-utveckling/at/>

Utbildningstid (tidigare "egen studietid") bör motsvara fyra timmar i veckan vid heltidstjänstgöring. I utbildningstiden ingår de utbildningar som finns i seminarieschemat, vårdcentralens internutbildningar och även extra tid avsatt i tidboken för att kunna läsa mer om de aktuella patientfallen (ett bra sätt att förbereda sig inför AT-tentan). Utbildningstiden planerar du i samråd med handledare och verksamhetschef och utbildningstiden ska förläggas till arbetsplatsen med undantag för seminarierna som anordnas av studierektor. Vissa veckor är det heldagsutbildningar, vilket kan medföra att utbildningstiden närliggande vecka påverkas.

Ett par månader in i tjänstgöringen gör studierektor ett besök hos dig på vårdcentralen för att gå igenom målbeskrivningen och se över arbetssituationen. Om det finns något som du vill ta upp tidigare, så prata med studierektor vid introduktionen eller maila Annika.RahmAndersson@skane.se

Du får ta ledigt tre dagar med lön för inläsning inför AT-provet och för själva skrivningsdagen. Du får även tjänstledigt med lön för deltagandet i AT-tinget. Det sistnämnda gäller vid ett tillfälle under hela AT-tiden.

Verksamhetschefen på vårdcentralen ska skriva under i AT-boken om han/hon är läkare, annars den medicinskt ansvarige läkaren. Det måste vara en läkare som intygar en annan läkares läkarkompetens

Till dig som kommer att arbeta på privat vårdcentral.

HR och skånemail på privat vårdcentral

För att komma åt HR och skånemail från privat vårdcentral kan man göra enligt följande:

1. Öppna Internet Explorer efter att du har loggat in i "tunneln"/skrivbordet där man kommer åt PMO.
2. För HR: Skriv "intra.skane.se" i webbläsarfönstret.
3. För e-mail: Skriv "mail.skane.se" i webbläsarfönstret. Logga därefter in Som vanligt.

Nedan finns:

1. **Socialstyrelsens föreskrifter om allmäntjänstgöring för läkare**
2. **Krav på utbildningsplats för AT-läkare i allmänmedicin**

Välkommen till primärvården och hör gärna av dig med frågor!

Annika Rahm Andersson

Annika.RahmAndersson@skane.se

Studierektor för AT-läkare i allmänmedicin i Lund och Landskrona

SOSFS 1999:5 Socialstyrelsens föreskrifter om allmäntjänstgöring för läkare

2 kap. Allmänna mål

1 § Under AT skall AT-läkaren uppnå en god förmåga att självständigt och med hög säkerhet kunna utföra de medicinska basrutinerna i hälso- och sjukvården. AT-läkaren skall också förvärva ett terapeutiskt förhållningssätt – utifrån ett vetenskapligt och humanistiskt synsätt – som inkluderar såväl förmåga till helhetssyn som förmåga att upprätthålla en god patient-läkarrelation i diagnostik och terapi. Detta innebär att AT-läkaren skall förvärva kunskaper och färdigheter inom respektive tjänstgöringsavsnitt samt attityder och förhållningssätt i överensstämmelse med etiska värderingar i samhället. AT-läkaren skall efter AT kunna arbeta med insikt om och respekt för sin egen kompetens, dess möjligheter och begränsningar. **2 §** Efter fullgjord AT skall AT-läkaren

Under AT skall AT-läkaren uppnå en god förmåga att självständigt och med hög säkerhet kunna utföra de medicinska basrutinerna i hälso- och sjukvården. AT-läkaren skall också

förvärva ett terapeutiskt förhållningssätt – utifrån ett vetenskapligt och humanistiskt synsätt – som inkluderar såväl förmåga till helhetssyn som förmåga att upprätthålla en god patient–läkarrelation i diagnostik och terapi. Detta innebär att AT-läkaren skall förvärva kunskaper och färdigheter inom respektive tjänstgöringsavsnitt samt attityder och förhållningssätt i överensstämmelse med etiska värderingar i samhället. AT-läkaren skall efter AT kunna arbeta med insikt om och respekt för sin egen kompetens, dess möjligheter och begränsningar. Efter fullgjord AT skall AT-läkaren

1. behärska diagnostik och principerna för terapi av de vanligaste sjukdomstillstånden inom verksamhetsområdena medicin, kirurgi, psykiatri och allmänmedicin,
2. på egen hand primärt kunna handlägga livshotande akuta tillstånd,
3. initialt kunna leda arbetet på ett akutrum,
4. kunna leda arbetet i en mindre grupp,
5. korrekt kunna rapportera akut sjuka patienter till bakjour samt till mottagande enheter,
6. vara väl förtrogen med rutinerna i kliniskt arbete och behärska anamnesupptagning, somatisk status, receptförskrivning och remitteringsförfaranden,
7. ha kännedom om vanliga radiologiska undersökningsmetoders och laboratorieprovers möjligheter och begränsningar i olika kliniska situationer,
8. ha fått en inblick i hur olika tillstånd av smärta, kris och ångest kan mötas och lindras,
9. ha god kännedom om de särskilda problem och krav som finns i vården av äldre och vid vården i livets slutskede,
10. kunna ge patienter och anhöriga svåra besked på ett tillfredsställande sätt,
11. behärska rutinerna i anslutning till dödsfall,
12. ha fått en god förståelse för vikten av att tidigt beakta alkohol- och narkotikamissbruk liksom oönskade effekter av läkemedel,
13. kunna känna igen tillstånd som kan ha förorsakats av våld,
14. känna till problem och behov som kan vara särskilt utmärkande för olika etniska minoriteter och flyktingar i hälso- och sjukvården,
15. vara medveten om sjukhushygienens betydelse,
16. ha förvärvat erfarenhet av preventivt patientarbete, framför allt på individnivå,
17. kunna upprätthålla ett bra samarbete med andra discipliner och serviceorgan inom hälso- och sjukvården,
18. kunna samverka med myndigheter och serviceorgan utanför hälso- och sjukvården såsom socialtjänst, försäkringskassa och arbetsförmedling,
19. ha fått en god inblick i sjukvårdens organisation och roll i samhället och ha blivit väl förtrogen med de samarbetsformer som finns mellan sjukvårdens olika vårdnivåer inklusive hemsjukvården,
20. ha god kännedom om de lagar, förordningar och andra författningar, t.ex. de bestämmelser som reglerar sekretess och tystnadsplikt, som är av betydelse för arbetet inom hälso- och sjukvården och för läkarens förhållande till patienten,
21. ha förvärvat erfarenheter av IT-baserat verksamhetsstöd för dokumentation, uppföljning och beslutsfattande,
22. ha kännedom om metoder och tillvägagångssätt vid kliniskt förändringsarbete, samt
23. ha kännedom om metoder som bidrar till att sjukvården bedrivs kostnadseffektivt.

6 kap. Allmänmedicin

1 § AT-läkaren skall under tjänstgöringen i detta tjänstgöringsavsnitt i tillämpliga delar uppnå de mål som anges i 2 kap. i en sådan omfattning att målen är helt uppfyllda efter fullgjord tjänstgöring. För tjänstgöringen gäller vidare de delmål som anges i 2-4 §§ samt att tjänstgöringen skall ge grundläggande kunskaper om utredning och behandling av de vanligaste sjukdomarna i alla åldersgrupper och förmåga att handlägga oselektade patientproblem. En central uppgift är vård av kroniskt sjuka och gamla. Under det allmänmedicinska tjänstgöringsavsnittet skall tillämpning och fördjupning av kunskaper och färdigheter från föregående avsnitt betonas. AT-läkarens förmåga till kommunikation, information, empati och självkännedom samt förmåga att aktivt söka och inhämta ny information och nya kunskaper skall särskilt tränas. I 1 kap. 3 § finns föreskrifter om att tjänstgöringsavsnittet allmänmedicin skall ligga sist i ett blockförordnande. **2 §** AT-läkaren skall efter fullgjord tjänstgöring i detta tjänstgöringsavsnitt självständigt kunna handlägga

1. akuta bröstsmärtor,
2. akuta andningssvårigheter,
3. lindriga skador och sjukdomar i rörelseorganen,
4. fall inom lilla kirurgin,
5. infektionssjukdomar hos barn och vuxna,
6. fall med buksmärta inklusive gynekologiska och urologiska tillstånd,
7. otiter och vaxpropp,
8. dödsfall i hem eller på institution, och
9. utfärdande av vårdintyg och andra vanligt förekommande intyg.

3 § AT-läkaren skall efter fullgjord tjänstgöring i detta tjänstgöringsavsnitt ha god kännedom om och viss erfarenhet av

1. kroniska sjukdomar såsom diabetes, hjärt/kärlsjukdomar, led/muskelsjukdomar, astma/allergier, thyroidea-sjukdomar och anemier,
2. hudsjukdomar såsom eksem, psoriasis, urticaria, pityriasis och hudsvamp,
3. vanliga symtom som trötthet, huvudvärk, yrsel, hosta, avmagring, klåda, illamående och led/muskelvärk,
4. bedömning av tinnitus och hörselnedsättning,
5. bedömning av röda ögon, synnedsättning, ögonsmärta och ögonskador inklusive främmande kropp i ögat,
6. identifiering och behandling av missbruk av tobak, alkohol, läkemedel och narkotika,
7. krisbehandling, och
8. depression, ångest och sömnstörningar.

4 § AT-läkaren skall efter fullgjord tjänstgöring i detta tjänstgöringsavsnitt ha kännedom om

1. hemsjukvård,
2. ätstörningar, och
3. verksamhet inom barnavårdscentral (BVC), mödravårdscentral (MVC), skolhälsovård och ungdomsmottagning.

Krav på utbildningsplats för AT läkare i allmänmedicin

1. På vårdcentralen skall finnas ett bra och välkomnande utbildningsklimat.
2. Målbeskrivningen i AT i allmänmedicin skall vara väl känd av handledare och verksamhetschef och dessa ansvarar för att denna kan följas.
3. På vårdcentralen skall finnas minst två specialister i allmänmedicin varav minst en med handledarutbildning.
4. Vårdcentralen skall bedriva en bred verksamhet enligt familjeläkaruppdraget med områdesansvar, BVC, särskilt boende, hemsjukvård och ha ett utvecklat samarbete med sjukgymnaster, arbetsterapeuter, kuratorer och/eller psykologer. Tillgång till medicinsk utrustning enligt uppdrag skall finnas.
5. AT-läkaren skall ha tillgång till en fysisk arbetsplats med dator och telefon.
6. Tid skall vara avsatt för handledning minst en timme varje vecka. Dessutom bör AT-läkaren alltid ha möjlighet att vid behov konsultera mer erfaren kollega vid "ad hoc" frågor. Handledning sker av utbildad handledare. Undantagsvis kan även icke handledarutbildad läkare inom allmänmedicin med mångårig erfarenhet eller personlig lämplighet accepteras.
7. AT-läkaren bör ges möjlighet att under handledning delta i vårdcentralens jourverksamhet.
8. Tid för litteraturstudier inför AT-skrivning, studiebesök mm skall avsättas i samråd med handledare och verksamhetschef.
9. AT-läkaren skall ges tillfälle att delta i de utbildningsaktiviteter som anordnas av studierektor.
10. Handledaren skall ha regelbundna kontakter med studierektorn och delta vid studierektorns besök hos AT-läkaren på vårdcentralen.
11. Verksamhetschef eller medicinsk rådgivare (om verksamhetschefen inte är läkare) skall intyga måluppfyllelse och godkänna tjänstgöringen i samråd med handledare och vid behov studierektor.